

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

KLASA 6 (6)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

IZDAN 1. JUNA 1925.

PATENTNI SPIS BR. 2875.

Prva zagrebačka tvornica pjenice, Ziga Weiss, Zagreb.

Postupak za zgotavljanje sušene pjenice.

Prijava od 31. decembra 1923.

Važi od 1. aprila 1924.

Poznato je da se pomoću dostatnog provjetravanja, koje može potrajati 24—70 sati, dade pjenica učiniti dozrelom, tako, da se ista može sušiti, a da ne trpi štete. Pri tom se jednostavno upotrebi atmosferski zrak time, što se u vodi fino razdijeljena pjenica podjedno sa zrakom pere. Neprilika je pri tom postupku, da tok dozrijevanja pjenice iziskuje do 70 sati tako, da se nadalje utroši vanredno mnogo zraka, a time i pogonske snage.

Toj neprilici poznatog postupka predusreće niže opisani pronalazak.

Poznato je, da su u pjenici osim vode sadržani bjelančevina, ugljeni hidrati, masti i soli, koje valja dovesti u stanje zrelosti, prije nego li može uslijediti osušenje bez velikog oštećenja pjeničnih stanica. To vrijedi prije svega za oxydaze, te peptaze, manje za zymaze i invertaze. Jer dok peptaza stvara difuzibilnu bjelančevinu pjenice, dotle oxydaza istu preradjuje u organiziranu plazmabjelančevinu. Isto je tako poznato, ba oxydaza nadalje posreduje disanje i da pri tom upotrebljava u vodi rkstopljeni kisik.

Stavi li se na to pjenična smesa u jedan čvrsto zabrtvljeni sa napravom za miješanje providjeni spremnik n. pr. u jednu rotirajuću motajicu i ostavi li se unutra slobodan dostatan prostor (po prilici $\frac{1}{3}$ sadržine) za tlačni zrak, to se dozrijevano vrijeme bitno skraćuje.

Općenito se motajica do $\frac{3}{4}$ do $\frac{2}{3}$ napuni sa pjeničnom kašom i utisne se zraka do na 2 atmosfere tlaka, pri dovodu kisika samo do $\frac{1}{2}$ —1 atmosfere. Pri dovodu zraka pušta se da motajica rotira 2—3 sata, pri pridodavanju kisika po prilici 1 sat. U oba slučaja postoji dakle spram poznatog postupka bitni dobitak na vremenu i osim toga uslijed zap-

livenosti motajice smanjuje se infekcija sa stranim klicama. Pri novom postupku može se baš jedna te ista, eventualno čista od klica sačinjena količina zraka ili kisika upotrijebiti za vrijeme čitavog dozrijevanja, dok pri poznatom postupku trajna zračna struja djeluje 24—70 sati i pogibao onečišćenja vanredno je povišena sa nedostatno ili nikako očišćenim zrakom. U navedenom razmjerju gusto-kašaste pjenice spram povrh nje nalazećeg se zračnog prostora dolazi istovremeno do izražaja, s kojim množinama težine valja raditi. Gusto-kašasta pjenica sadrži općenito 80—90 % vode, koja se dakle dobiva time, što se običnoj pjenici od 70—75% vode pridoda daljih 15—20% vode.

Motajicu valja naravno snabdjeti sa jednim odvojkom za privadjanje zraka ili kisika te jednim manometrom, a osim toga i sa inače potrebnim otvorima za punjenje i čišćenje. Probitačno je, da se pjenici u motajici pridaju malene množine šećera i bjelančevite ili druge dušikaste hrane. Na taj način ne samo da pjenica vrlo brzo sazrijeva, već ona i podnaša bez štete osušenje do trajne pjenice te je takodje kao suha pjenica dulje trajna od one u trgovini običajne. Vrijednost takove trajne pjenice za pekarnu, pivovaru i t. d. bez daljnog je jasna.

Patentni zahtev:

Postupak za zgotavljanje sušene pjenice, naznačen time, što sazrijevanje pjenice pomoću provjetravanja koje se ima preduzeti prije sušenja uslijedi na taj način da se pjenica u jednom zatvorenom spremniku pod tlakom miješa sa zrakom ili kisikom ili mješavinom obih.

